



КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

Протокол № 1 від 28.08.2024

Голова вченої ради

О. В. Яковлева



МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

ВАРІАТИВНА ДИСЦИПЛІНА

СИЛАБУС

для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 051 "Економіка"

за освітньою програмою

"Економіка"

С.М. Чимишенко, 2024 рік

chimyshenko@kibit.edu.ua

СХВАЛЕНО

Кафедра економіки та підприємництва

Протокол № 1 від 30.09.2024

Зав. каф.

Т.І. Пішснїна

Київ 2024

Силабус вибіркової освітньої компоненти “Міжнародні фінанси” для студентів для студентів освітньої програми «Економіка» другого рівня вищої освіти за спеціальностями 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні і поведінкові науки.

Розробник: С.М. Чімишенко, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва Київського інституту бізнесу та технологій

Силабус затверджений на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № 1 від «30» 08 2024 року

Завідувач кафедри  Т.І. Пішеніна

© С.М. Чімишенко, 2024 рік,
© КІБІТ, 2024 рік

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Міжнародні фінанси» в програмі навчання є варіативною за вибором здобувачів освіти.

Засоби оцінювання – підсумковий залік, який здійснюється за тестовими завданнями.

Форма навчання	Семестр	Кредити ECTS	Години	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	СРС	Залік
Денна	2	4	120	18	8	84	4
Заочна	2	4	120	6	6	108	

Мова навчання: українська.

Передреквізити – Економічна теорія (теми: Сутність грошей. Грошовий обіг. Фінанси, фінансова система. Кредитна система. Ринок цінних паперів). Теорія грошей та грошового обігу. Міжнародна економіка. Глобальна економіка.

Постреквізити – Науково-дослідне стажування. Підготовка кваліфікаційної роботи та захист.

2. Мета курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні основи міжнародних фінансів, механізми та інструменти міжнародних фінансових ринків, а також особливості фінансового менеджменту в транснаціональних компаніях та міжнародних фінансових інституціях..

Метою дисципліни "Міжнародні фінанси" є надання студентам магістратури всебічних знань та практичних навичок, необхідних для розуміння, аналізу та управління фінансовими потоками в умовах глобалізованої економіки.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні освоїти наступні **компетентності**:

- Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки
- Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
- Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
- Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.
- Здатність здійснювати аналіз позиції підприємства у конкурентному середовищі.

Програма навчальної дисципліни складається з **8 тем.**

3. План лекційних та семінарських занять та завдання до СРС

Основні підручники цього курсу:

- Васютинська, Л.А. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
- Боринець С.Я. Міжнародні фінанси : Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання , 2006. – 494 с.

Тема заняття	Питання на семінарські заняття	Література
<p>Тема 1. Система міжнародних фінансів Лекція 1.Передумови виникнення та еволюція міжнародних фінансових відносин 2.Економічна сутність міжнародних фінансів 3.Характеристика міжнародних фінансових потоків</p>	<p>. Які ключові історичні події та процеси сприяли виникненню міжнародних фінансових відносин? . Як розвивалися міжнародні фінансові відносини від перших товарно-грошових відносин до сучасних глобалізованих фінансових ринків? . Які основні функції виконують міжнародні фінанси в сучасній світовій економіці? . Які види міжнародних фінансових потоків існують і які фактори впливають на їхню динаміку? . Як відрізняються характеристики прямих іноземних інвестицій, портфельних інвестицій та міжнародних кредитів?</p>	<p>1. Мандел Р. Эволюция мировой валютной системы / Р. Мандел // Економіка ХХІ века. – 2001. – № 2. – С. 129-140. 2. Барсегян А.Г. Трансформация роли золота в мировой валютной системе / А.Г. Барсегян // Україна в системі світових економічних процесів: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 16-17 грудня 2010 року. – Х.: МСУ, 2010. – С. 6-9. 3. Барсегян А.Г. Перспективи реформування світової валютної системи / А.Г. Барсегян // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. – 2011. – Т. 24 (63). № 1. – С. 20-27.</p>
<p>Тема 2 Міжнародні економічні організації Лекція</p>	<p>1. Які основні економічні, політичні та соціальні фактори сприяли створенню міжнародних економічних організацій?</p>	<p>1. Дрисколл Д. Д. Що таке Міжнародний Валютний Фонд? / Д. Д. Дрисколл. – Вашингтон : МВФ, 1995. – 26 с.</p>

<p>1. Передумови створення міжнародних організацій</p> <p>2. Роль Організації Об'єднаних Націй у розвитку міжнародної економічної системи</p> <p>3. Регіональні економічні організації.</p>	<p>2. Як світові війни та інші глобальні конфлікти вплинули на формування міжнародних економічних організацій?</p> <p>3. Як спеціалізовані агенції ООН, такі як ЮНКТАД, ПРООН та ЮНІДО, впливають на економічний розвиток країн, що розвиваються?</p> <p>4. Які основні регіональні економічні організації існують, і яку роль вони відіграють у сприянні економічному співробітництву та інтеграції між країнами-членами?</p> <p>5. Як діяльність таких організацій, як Європейський Союз (ЄС), Північноамериканська зона вільної торгівлі (NAFTA) та Асоціація держав Південно-Східної Азії (ASEAN), впливає на економічний розвиток регіонів?</p>	<p>2. Саакадзе Л.М. Міжнародні фінансові інститути: теоретико-методологічні засади політики (багатосторонній аспект) / Л.В. Саакадзе // Актуальні пробл. міжнар. відносин. – Вип. 46. – 4.1. – К. : Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка ; Ін-т міжнар. відносин, 2004. – С. 195-198.</p> <p>3.</p> <p>Статус Конвенції Організації Об'єднаних Націй про незалежні гарантії та резервні акредитиви від 30.10.2001 // www.rada.kiev.ua..</p>
<p>Тема 3. Міжнародні валютно-фінансові інституції</p> <p>Лекція</p> <p>1. Міжнародний валютний фонд</p> <p>2. Група Світового банку</p> <p>3. Регіональні міжнародні фінансові організації</p> <p>4. Банк міжнародних розрахунків</p>	<p>1. Як політика та програми Міжнародного валютного фонду (МВФ) впливають на економічну стабільність та розвиток країн, що отримують його допомогу? Які є позитивні та негативні аспекти умов, які МВФ ставить для отримання фінансування?</p> <p>2. Наскільки ефективними є проекти, фінансовані Світовим банком, у сприянні сталому економічному розвитку та зменшенню бідності? Як можна оцінити успішність цих проектів та які критерії мають бути використані?</p> <p>3. У чому полягають переваги та недоліки регіональних міжнародних фінансових організацій, таких як Азійський банк розвитку (ADB) чи Європейський банк реконструкції та розвитку (EBRD), порівняно з глобальними інституціями як МВФ та Світовий банк?</p> <p>4. Яку роль відіграє Банк міжнародних розрахунків (BIS) у забезпеченні стабільності глобальної</p>	<p>1. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підруч. для магістрантів з міжнар. економіки і держ. служби. — Т.: Екон. думка, 2001. — С. 294—361.</p> <p>2. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посіб. / О. І. Береславська, О. М. Наконечний, М. Г. Пясецька та ін.; за заг. ред. М. І. Савлука. — К.: КНЕУ, 2002. — 392 с.</p>

	<p>фінансової системи? Чи ефективні його механізми регулювання та нагляду за міжнародними фінансовими ринками?</p> <p>5. Як співпраця між міжнародними валютно-фінансовими інституціями (МВФ, Світовий банк, регіональні банки та BIS) може сприяти більшій стабільності та координації у глобальній фінансовій системі?</p>	
<p>Тема 4 Світовий фінансовий ринок та його структура</p> <p>Лекція</p> <p>1. Роль фінансового ринку в системі міжнародних фінансових відносин</p> <p>2. Міжнародні фінансові центри</p> <p>3. Офшорні фінансові центри</p> <p>4. Міжнародні фінансові ринки в умовах глобалізації</p>	<p>1. Як функціонування світових фінансових ринків впливає на економічний розвиток країн та глобальну економічну стабільність? Чи є ризики домінування великих фінансових ринків над менш розвиненими економіками?</p> <p>2. Які фактори сприяють становленню певних міст або регіонів як міжнародних фінансових центрів? Як конкуренція між цими центрами впливає на глобальні фінансові ринки та міжнародну економіку?</p> <p>3. Які основні переваги та недоліки використання офшорних фінансових центрів для міжнародного бізнесу та інвестицій? Чи повинні країни та міжнародні організації вживати більш жорстких заходів щодо регулювання та прозорості офшорних фінансових центрів?</p> <p>4. Як процес глобалізації вплинув на розвиток міжнародних фінансових ринків? Чи сприяє глобалізація фінансових ринків більшій економічній інтеграції, або вона створює нові виклики та ризики для національних економік?</p> <p>5. Яким чином технологічні інновації, такі як фінтех, блокчейн та криптовалюти, змінюють структуру та функціонування світових фінансових ринків? Які нові можливості та ризики виникають у зв'язку з цими змінами?</p>	<p>1. Барановський О.І. Актуальні проблеми функціонування валютних ринків // Фінанси України, 2009.- № 4.- С. 13 -32.</p> <p>2. Міщенко В.І., Нідзельська І.А., Кулінець А.П., Шульга С.О. Гнучкий режим курсоутворення: етапи запровадження та можливі наслідки для економічного розвитку України: Науково-аналітичні матеріали. Вип.15. - К.: Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2010. – 124 с.</p> <p>3. Моторнюк У.І. Проблеми інтеграції України у світове фінансове середовище / У.І.Моторнюк, О.О.Жовтанецька // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2009. – № 657. – С. 515-520.</p> <p>4. Уманців Ю. Модифікація світової фінансової системи в умовах новітніх викликів / Ю.Уманців // Вісник Національного банку України. – 2010. – № 4. – С. 36-40.</p>

		5. Thrift N. The Geography of International Economic Disorder // A World in Crisis? Geographical Perspectives. Oxford, 1989.
<p>Тема 5. Міжнародні розрахунки Лекція 1. Сутність міжнародних розрахунків 2. Форми міжнародних розрахунків.</p>	<p>1. Які основні виклики та ризики виникають у процесі здійснення міжнародних розрахунків, і як їх можна мінімізувати? Які фактори впливають на вибір конкретної форми міжнародних розрахунків? 2. Які переваги та недоліки різних форм міжнародних розрахунків (акредитиви, інкасо, авансові платежі, відкритий рахунок тощо) з точки зору експортерів та імпортерів? Як вибір форми розрахунків впливає на безпеку та швидкість здійснення міжнародних торговельних операцій? 3. Як розвиток інформаційних технологій впливає на процес міжнародних розрахунків? Які нові можливості та загрози створює використання електронних систем розрахунків та фінтех-рішень у міжнародній торгівлі? 4. Яку роль відіграють міжнародні організації (такі як Міжнародна торговельна палата) у регулюванні та стандартизації процесів міжнародних розрахунків? Чи існують ефективні міжнародні стандарти та норми, які забезпечують прозорість та безпеку міжнародних розрахунків? 5. Як валютні ризики та коливання обмінних курсів впливають на процес міжнародних розрахунків? Які стратегії та інструменти можуть використовувати компанії для захисту від валютних ризиків у міжнародних розрахунках?</p>	<p>1. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посіб. / О. І. Береславська, О. М. Наконечний, М. Г. Пясецька та ін.; за заг. ред. М. І. Савлука. — К.: КНЕУ, 2002. — 392 с. 2. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підруч. для магістрантів з міжнар. економіки і держ. служби. — Т.: Екон. думка, 2001. — С. 294—361. 3. Шемет Т. С. Міжнародні фінанси: Підручник / За заг. ред. А. А. Мазаракі. — К.: Київський нац. торгово-еко. ун-т, 2000. — С. 67—133, 157—180.</p>
<p>Тема 6. Платіжний баланс Лекція 1. Сутність та призначення платіжного балансу 2. Принципи побудови платіжного балансу 3. Структура платіжного балансу</p>	<p>1. Яку роль відіграє платіжний баланс у макроекономічному аналізі та прийнятті економічних рішень на національному та міжнародному рівнях? Чому платіжний баланс є</p>	<p>1. Ліндерт П. Економіка світогосподарських зв'язків: Пер. с англ. — К.: Знання, 2002. — С. 309—324. 2. Максимо В. Енг, Френсис А. Лис, Лоуренс Дж. Мауер. Світові фінанси: Пер с</p>

	<p>важливим індикатором економічного здоров'я країни?</p> <p>2. Які основні методологічні підходи та стандарти використовуються при побудові платіжного балансу? Які труднощі можуть виникнути під час збирання та інтерпретації даних для платіжного балансу?</p> <p>3. Які основні компоненти платіжного балансу, і як кожен з них впливає на загальний економічний стан країни? Як можна використовувати інформацію про дефіцити та профіцити у різних рахунках платіжного балансу для формування економічної політики?</p> <p>4. Як глобальні економічні події, такі як фінансові кризи, зміни у міжнародних торговельних відносинах або коливання цін на основні експортні товари, можуть вплинути на платіжний баланс країни? Які стратегії можуть застосовувати уряди для управління цими впливами?</p> <p>5. Які довгострокові економічні та соціальні наслідки можуть виникнути внаслідок стійких дефіцитів або профіцитів платіжного балансу? Як країни можуть використовувати макроекономічну політику для коригування дисбалансів у платіжному балансі?</p>	<p>англ. — К.: ТОВ «ДеКА», 2008. — С. 52—81.</p> <p>3. Пейро М. Міжнародні економічні, валютні і фінансові відносини: Пер. с франц. — К.: Знання, 2004. — 496 с.</p>
<p>Тема 7. Фінанси транснаціональних корпорацій</p> <p>Лекція</p> <p>1. Причини виникнення та сутність ТНК</p> <p>2. Поняття та ознаки ТНК</p> <p>3. Транснаціональні банки</p> <p>4. Сутність фінансів ТНК</p> <p>5. Вплив ТНК на міжнародні валютно-фінансові відносини</p> <p>6. ТНК – глобальні інвестори.</p>	<p>1. Які економічні, політичні та соціальні фактори сприяли виникненню та розвитку транснаціональних корпорацій (ТНК)? Які основні переваги та виклики виникають перед компаніями, що прагнуть стати ТНК?</p> <p>2. Які основні характеристики відрізняють ТНК від національних компаній? Чи можуть середні та малі підприємства стати ТНК, і за яких умов це можливо?</p>	<p>1. Бочко І. С., Полякова О. М. Фінанси транснаціональних корпорацій: методологія, практика, тенденції розвитку. — Київ: КНЕУ, 2018.</p> <p>2. Петренко В. П. Міжнародні фінанси та фінансовий менеджмент ТНК. — Харків: ХНЕУ, 2016.</p> <p>3. Головка Л. І. Фінансова стратегія транснаціональних корпорацій:</p>

	<p>3. Яку роль відіграють транснаціональні банки у фінансуванні діяльності ТНК? Як міжнародні фінансові кризи впливають на діяльність транснаціональних банків і їхню здатність підтримувати ТНК?</p> <p>4. Які особливості фінансового управління та планування характерні для ТНК? Як ТНК вирішують питання фінансування своїх операцій у різних країнах з різними валютами, податковими системами та регуляторними вимогами?</p> <p>5. Як діяльність ТНК впливає на валютні курси, міжнародні інвестиційні потоки та глобальну фінансову стабільність? Чи сприяють ТНК розвитку міжнародної економічної співпраці, або вони створюють додаткові ризики та виклики для глобальної економіки?</p>	<p>теоретико-методологічний аспект. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017.</p> <p>4. Климко Р. Т. Транснаціональні корпорації: економічна теорія і практика. — Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019.</p> <p>6. Савчук В. П., Мельник Т. М. Фінансовий менеджмент у транснаціональних корпораціях. — Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2020.</p>
<p>Тема 8. Україна у світовому фінансовому ринку Лекція 1. Інтеграція України у світове фінансове середовище 2. Тенденції розвитку та сучасний стан фінансового ринку в Україні 3. Заборгованість України в системі міжнародних фінансів</p>	<p>1. Які основні виклики та переваги виникають для України у процесі інтеграції до світового фінансового ринку? Які кроки мають бути здійснені для подальшого поглиблення цієї інтеграції?</p> <p>2. Які основні тенденції розвитку спостерігаються на фінансовому ринку України в останні роки? Як ці тенденції порівнюються з глобальними тенденціями на фінансових ринках?</p> <p>3. Які причини сприяли накопиченню зовнішнього боргу України? Як зовнішня заборгованість впливає на економічну стабільність та фінансову політику країни?</p> <p>4. Які фактори впливають на інвестиційний клімат в Україні? Які заходи могли б покращити привабливість України для іноземних інвесторів?</p> <p>5. Яким чином співпраця з міжнародними фінансовими інституціями (МВФ, Світовий банк тощо) впливає на фінансову стабільність та</p>	<p>1. Геєць В. М. Інтеграція України у світове фінансове середовище: проблеми та перспективи. — Київ: Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2019.</p> <p>2. Вітренко Ю. Ю. Фінансовий ринок України: тенденції розвитку та сучасний стан. — Харків: ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2018.</p> <p>3. Гончаренко Л. П. Заборгованість України в системі міжнародних фінансів. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020.</p> <p>4. Шевчук В. О., Ковальчук Т. Г. Інвестиційний клімат та фінансова політика України у контексті європейської інтеграції. — Київ: КНЕУ, 2017.</p> <p>5. Яременко О. М. Міжнародні фінансові ринки та Україна: взаємодія та</p>

	<i>економічний розвиток України? Чи є умови та рекомендації цих інституцій ефективними для України?</i>	перспективи. — Дніпро: ДНУ імені Олеса Гончара, 2019.
Залік (підсумковий контроль)		

План занять та СРС для заочної форми

Тема заняття	Практичне/кейсове завдання для самостійного вивчення і виконання	Література
Тема 1. Система міжнародних фінансів та Лекція 1. Економічна сутність міжнародних фінансів 2. Характеристика міжнародних фінансових потоків	Дайте письмову відповідь на одне з питань: 1. Які основні функції виконують міжнародні фінанси в сучасній світовій економіці? 2. Які види міжнародних фінансових потоків існують і які фактори впливають на їхню динаміку?	4. Мандел Р. Эволюция мировой валютной системы / Р. Мандел // Экономика XXI века. – 2001. – № 2. – С. 129-140. 5. Барсегян А.Г. Трансформация роли золота в мировой валютной системе / А.Г. Барсегян // Украина в системе мировых экономических процессов: Материали міжнародної науково-практичної конференції 16-17 грудня 2010 року. – Х.: МСУ, 2010. – С. 6-9.
Тема 2 Міжнародні економічні організації та валютно-фінансові інституції Лекція 1. Роль Організації Об'єднаних Націй у розвитку міжнародної економічної системи 2. Регіональні економічні організації. 3. Міжнародний валютний фонд 4. Група Світового банку 5. Банк міжнародних розрахунків	Підготувати презентацію за одним з питань: 1. Як спеціалізовані агенції ООН, такі як ЮНКТАД, ПРООН та ЮНІДО, впливають на економічний розвиток країн, що розвиваються? 2. Які основні регіональні економічні організації існують, і яку роль вони відіграють у сприянні економічному співробітництву та інтеграції між країнами-членами? 3. Як політика та програми Міжнародного валютного фонду (МВФ) впливають на економічну стабільність та розвиток країн, що отримують його допомогу? Які	1. Дрисколл Д. Д. Що таке Міжнародний Валютний Фонд? / Д. Д. Дрисколл. – Вашингтон : МВФ, 1995. – 26 с. 2. Саакадзе Л.М. Міжнародні фінансові інститути: теоретико-методологічні засади політики (багатосторонній аспект) / Л.В. Саакадзе // Актуальні пробл. міжнар. відносин. – Вип. 46. – 4.1. – К. : Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка ; Ін-т міжнар. відносин, 2004. – С. 195-198.

	<p>є позитивні та негативні аспекти умов, які МВФ ставить для отримання фінансування?</p> <p>4. Наскільки ефективними є проекти, фінансовані Світовим банком, у сприянні сталому економічному розвитку та зменшенню бідності? Як можна оцінити успішність цих проектів та які критерії мають бути використані?</p> <p>5. Яку роль відіграє Банк міжнародних розрахунків (BIS) у забезпеченні стабільності глобальної фінансової системи? Чи ефективні його механізми регулювання та нагляду за міжнародними фінансовими ринками?</p>	<p>3. Статус Конвенції Організації Об'єднаних Націй про незалежні гарантії та резервні акредитиви від 30.10.2001 // www.rada.kiev.ua.</p> <p>4. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підруч. для магістрантів з міжнар. економіки і держ. служби. — Т.: Екон. думка, 2001. — С. 294—361.</p> <p>5. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посіб. / О. І. Береславська, О. М. Наконечний, М. Г. Пясецька та ін.; за заг. ред. М. І. Савлука. — К.: КНЕУ, 2002. — 392 с.</p>
<p>Тема 3 Світовий фінансовий ринок та його структура Лекція 1. Роль фінансового ринку в системі міжнародних фінансових відносин 2. Міжнародні фінансові центри 3. Офшорні фінансові центри 4. Міжнародні фінансові ринки в умовах глобалізації</p>	<p>Написати реферат та розкрити одне з питань:</p> <p>1. Як функціонування світових фінансових ринків впливає на економічний розвиток країн та глобальну економічну стабільність?</p> <p>2. Які фактори сприяють становленню певних міст або регіонів як міжнародних фінансових центрів?</p> <p>3. Які основні переваги та недоліки використання офшорних фінансових центрів для міжнародного бізнесу та інвестицій?</p> <p>4. Як процес глобалізації вплинув на розвиток міжнародних фінансових ринків?</p> <p>5. Яким чином технологічні інновації, такі як фінтех, блокчейн та криптовалюти, змінюють структуру та функціонування світових фінансових ринків?</p>	<p>1. Барановський О.І. Актуальні проблеми функціонування валютних ринків // Фінанси України, 2009.- № 4.- С. 13 -32.</p> <p>2. Міщенко В.І., Нідзельська І.А., Кулінець А.П., Шульга С.О. Гнучкий режим курсоутворення: етапи запровадження та можливі наслідки для економічного розвитку України: Науково-аналітичні матеріали. Вип.15. - К.: Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2010. – 124 с.</p> <p>3. Моторнюк У.І. Проблеми інтеграції України у світове фінансове середовище / У.І.Моторнюк, О.О.Жовтанецька // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи</p>

		<p>становлення і проблеми розвитку. – 2009. – № 657. – С. 515-520.</p> <p>4. Уманців Ю. Модифікація світової фінансової системи в умовах новітніх викликів / Ю.Уманців // Вісник Національного банку України. – 2010. – № 4. – С. 36-40.</p> <p>5. Thrift N. The Geography of International Economic Disorder // A World in Crisis? Geographical Perspectives. Oxford, 1989.</p>
<p>Тема 4. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс</p> <p>Лекція</p> <p>1. Сутність міжнародних розрахунків</p> <p>2. Форми міжнародних розрахунків.</p> <p>3. Сутність та призначення платіжного балансу</p> <p>4. Принципи побудови платіжного балансу</p> <p>5. Структура платіжного балансу</p>	<p><i>Дати письмову відповідь на одне з питань з наведеним конкретних прикладів:</i></p> <p>1. Які основні виклики та ризики виникають у процесі здійснення міжнародних розрахунків, і як їх можна мінімізувати?</p> <p>2. Які переваги та недоліки різних форм міжнародних розрахунків (акредитиви, інкасо, авансові платежі, відкритий рахунок тощо) з точки зору експортерів та імпортерів?</p> <p>3. Як розвиток інформаційних технологій впливає на процес міжнародних розрахунків?</p> <p>4. Чому платіжний баланс є важливим індикатором економічного здоров'я країни?</p> <p>5. Як можна використовувати інформацію про дефіцити та профіцити у різних рахунках платіжного балансу для формування економічної політики?</p> <p>6. Як країни можуть використовувати макроекономічну політику для коригування дисбалансів у платіжному балансі?</p>	<p>1. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посіб. / О. І. Береславська, О. М. Наконечний, М. Г. Пясецька та ін.; за заг. ред. М. І. Савлука. — К.: КНЕУ, 2002. — 392 с.</p> <p>2. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підруч. для магістрантів з міжнар. економіки і держ. служби. — Т.: Екон. думка, 2001. — С. 294—361.</p> <p>3.</p> <p>Шемет Т. С. Міжнародні фінанси: Підручник / За заг. ред. А. А. Мазаракі. — К.: Київський нац. торгово-екон. ун-т, 2000. — С. 67—133, 157—180.</p> <p>4. Ліндерт П. Економіка світогосподарських зв'язків: Пер. с англ. — К.: Знання, 2002. — С. 309—324.</p> <p>5. Максимо В. Енг, Френсис А. Лис, Лоуренс Дж. Мауер. Світові фінанси: Пер с англ. — К.: ТОВ «ДеКА», 2008. — С. 52—81.</p>

		6. Пєбро М. Міжнародні економічні, валютні і фінансові відносини: Пер. с франц. — К.: Знання, 2004. — 496 с.
<p>Тема 5. Фінанси транснаціональних корпорацій</p> <p>Лекція</p> <p>1. <i>Поняття та ознаки ТНК</i></p> <p>2. <i>Транснаціональні банки</i></p> <p>3. <i>Сутність фінансів ТНК</i></p> <p>4. <i>Вплив ТНК на міжнародні валютно-фінансові відносини</i></p>	<p>Підготувати презентацію на одне з питань:</p> <p>1. <i>Які економічні, політичні та соціальні фактори сприяли виникненню та розвитку транснаціональних корпорацій (ТНК)? Які основні переваги та виклики виникають перед компаніями, що прагнуть стати ТНК?</i></p> <p>2. <i>Які основні характеристики відрізняють ТНК від національних компаній? Чи можуть середні та малі підприємства стати ТНК, і за яких умов це можливо?</i></p> <p>3. <i>Яку роль відіграють транснаціональні банки у фінансуванні діяльності ТНК? Як міжнародні фінансові кризи впливають на діяльність транснаціональних банків і їхню здатність підтримувати ТНК?</i></p> <p>4. <i>Які особливості фінансового управління та планування характерні для ТНК? Як ТНК вирішують питання фінансування своїх операцій у різних країнах з різними валютами, податковими системами та регуляторними вимогами? Як діяльність ТНК впливає на валютні курси, міжнародні інвестиційні потоки та глобальну фінансову стабільність? Чи сприяють ТНК розвитку міжнародної економічної співпраці, або вони створюють додаткові ризики та виклики для глобальної економіки?</i></p>	<p>1. Бочко І. С., Полякова О. М. Фінанси транснаціональних корпорацій: методологія, практика, тенденції розвитку. — Київ: КНЕУ, 2018.</p> <p>2. Петренко В. П. Міжнародні фінанси та фінансовий менеджмент ТНК. — Харків: ХНЕУ, 2016.</p> <p>3. Головка Л. І. Фінансова стратегія транснаціональних корпорацій: теоретико-методологічний аспект. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017.</p> <p>4. Климко Р. Т. Транснаціональні корпорації: економічна теорія і практика. — Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019.</p> <p>Савчук В. П., Мельник Т. М. Фінансовий менеджмент у транснаціональних корпораціях. — Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2020.</p>
<p>Залік (підсумковий контроль)</p>		

4. Засоби діагностики результатів навчання

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Визначте різницю між світовими та міжнародними фінансами.
2. Дайте характеристику структурним елементам системи міжнародних фінансів.
3. Які функції виконують міжнародні фінанси? Наведіть приклади їх реалізації.
4. У чому полягає сутність експортно-імпортних операцій?
5. Розкрийте сутність поняття «міжнародні інвестиції».
6. Що представляють собою валютно-кредитні операції?
7. Визначте особливості операцій з цінними паперами.
8. З якою метою здійснюються операції по переміщенню валютних цінностей?
9. Назвіть джерела формування і напрямки використання членських внесків до міжнародних фінансових організацій. Наведіть приклади таких організацій.
10. У чому полягає сутність фінансової допомоги, яка надається державам?
11. Які передумови виникнення міжнародних організацій існували до утворення Ліги націй?
12. У чому полягала необхідність заснування Ліги націй?
13. Поясніть причини утворення ООН та визначте основні напрямки діяльності цієї організації.
14. Обґрунтуйте функції органів управління ООН.
15. Дайте характеристику діяльності спеціалізованих установ ООН.
16. Вирішенням яких проблем займається Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР)?
17. У чому полягають причини створення СНД?
18. Які проблеми функціонування СНД існують у сучасний період?
19. Обґрунтуйте етапи розвитку ЄС.
20. Дайте характеристику інститутам влади ЄС.
21. Поясніть особливості фінансової діяльності ЄС.
22. У чому полягає особливість реалізації бюджетної політики ЄС.
23. Поясніть структуру бюджету ЄС.
24. За рахунок яких надходжень формується бюджет ЄС?
25. Яка класифікація витрат притаманна бюджету ЄС.
26. У чому полягають цілі та функції МВФ?
27. Охарактеризуйте діяльність міжнародних фінансових інститутів, які виконують функцію розвитку у групі СБ, акцентуючи увагу на їх функціональних відмінностях.
28. Які існують джерела формування ресурсів МВФ та в чому полягає їх відмінність від джерел МБРР?
29. У чому визначаються особливості кредитної діяльності МВФ, порівняно з діяльністю групи Світового банку?
30. Які цілі СБ реалізуються через діяльність БАГІ?
31. Назвіть завдання та функції, які виконує ЄБРР?
32. Визначте цілі та функції функціонування міжнародних регіональних банків розвитку.

33. Які цілі реалізують валютно-кредитні і фінансові організації та фонди ЄС?
34. Дайте характеристику діяльності БМР, виділивши його функціональні особливості.
35. З яких точок зору трактують міжнародний фінансовий ринок?
36. Охарактеризуйте учасників міжнародного фінансового ринку.
37. У чому полягає різниця між активними та пасивними учасниками міжнародного фінансового ринку?
38. Визначте класифікаційні ознаки учасників міжнародного фінансового ринку.
39. У чому полягає особливість функціонування сучасних міжнародних фінансових ринків?
40. У чому полягає сутність міжнародного фінансового центру?
41. Надайте характеристику Лондонському та Нью-йоркському фінансовим центрам та визначте відмінності.
42. Прослідкуйте етапи розвитку офшорних центрів.
43. Поясніть тенденції сучасного розвитку офшорних центрів.
44. У чому полягають особливості функціонування офшорних банків?
45. Поясніть позитивні та негативні сторони фінансової глобалізації.
46. Визначте основні чинники формування глобального фінансового середовища.
47. У чому полягає особливість функціонування платіжного механізму в системі міжнародних розрахунків?
48. Поясніть етапи обміну розрахунковими документами між банками-кореспондентами.
49. Поясніть механізм функціонування клірингової системи.
50. Охарактеризуйте існуючі комунікаційні засоби здійснення міжнародних переказів.
51. Обґрунтуйте історичні етапи розробки платіжного балансу.
52. Проаналізуйте сучасні підходи до трактування платіжного балансу.
53. Які існують види балансів міжнародних розрахунків? Проведіть порівняльний аналіз їх змістовності.
54. На яких принципах будується платіжний баланс?
55. Охарактеризуйте складові платіжного балансу.
56. Яким чином врівноважуються операції платіжного балансу?
57. Які стандартні компоненти входять до балансу за складовою «Товари»?
58. Які складові складають баланс послуг?
59. Дайте пояснення категорії «трансферти» у платіжному балансі.
60. Охарактеризуйте структуру фінансового рахунку платіжного балансу.
61. Які основні економічні та політичні фактори сприяли виникненню транснаціональних корпорацій?
62. Які основні характеристики та ознаки відрізняють транснаціональні корпорації від інших видів підприємств? Як вони впливають на їхні фінансові стратегії?

63. Як організаційна структура транснаціональних корпорацій впливає на їхню фінансову діяльність та управління?
64. Які особливості фінансового планування притаманні транснаціональним корпораціям?
65. Як транснаціональні корпорації управляють фінансовими ресурсами в різних юрисдикціях?
66. Які типи валютних ризиків виникають у ТНК, і які інструменти використовуються для їх мінімізації?
67. Яким чином транснаціональні банки підтримують фінансову діяльність ТНК? Яку роль відіграють міжнародні кредитні лінії?
68. Як ТНК приймають рішення щодо інвестицій у різних країнах? Які фактори впливають на вибір країни для інвестицій?
69. Які особливості оподаткування впливають на фінансову діяльність транснаціональних корпорацій? Як ТНК використовують міжнародне податкове планування?
70. Як діяльність ТНК впливає на валютні курси та фінансову стабільність у різних країнах?
71. Як питання етики та корпоративної соціальної відповідальності впливають на фінансову діяльність ТНК? Чи можуть ці аспекти вплинути на довгострокову фінансову стійкість корпорацій?
72. Визначте позитивні і негативні наслідки фінансової інтеграції.
73. У чому полягає зміст фінансової конвергенції? Наведіть її приклади.
74. Дайте характеристику банківським об'єднанням, які функціонують в Україні.
75. Проаналізуйте позитивні та негативні наслідки впливу фінансової глобалізації в Україні.
76. Поясніть тенденції розвитку фінансового ринку України.
77. Визначте особливості функціонування інститутів фінансового ринку України.
78. Чому домінування у пропозиції фінансового ринку банківських інструментів є однією з ключових проблем розвитку вітчизняного фінансового ринку?
79. Які негативні чинники впливають на функціонування інвестиційного ринку в Україні?
80. Обґрунтуйте основні етапи розвитку зовнішньої заборгованості.
81. Які кредитні позиції займає Україна згідно з незалежними рейтингами.
82. Що розуміється під борговою безпекою та які оцінки застосовуються щодо її аналізу.

5. Оцінювання

Правила набору балів – протягом курсу студент може набрати до 100 балів, з яких до 80 балів набирається за рахунок виконання самостійних завдань та виступів на заняттях, і до 20 балів – на підсумковому контролі. Студенти

допускаються до підсумкового контролю за умов набору протягом семестру не менше 50 балів. Якщо студент набрав більше 90 балів, то за його бажанням і за рішенням кафедри він може бути звільнений від іспиту. По кожній темі можна набрати наступну максимальну кількість балів:

Теми	Завдання теми	Максимальна оцінка на семінарському занятті	Максимальна оцінка за СРС для очної форми навчання	Максимальна оцінка за СРС для заочної форми навчання
1	Система міжнародних фінансів	8	3	10
2	Міжнародні економічні організації	8	3	11
3	Міжнародні валютно-фінансові інституції	8	3	11
4	Світовий фінансовий ринок та його структура	8	3	11
5	Міжнародні розрахунки	8	3	11
6	Платіжний баланс	8	3	11
7	Фінанси транснаціональних корпорацій	9	4	14
8	Україна у світовому фінансовому ринку	8	3	11
Підсумок		65	25	90

ЗАЛІК		90+10	100
-------	--	-------	-----

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
82-89	добре	B	вище середнього рівня
75-81		C	загалом хороша робота
67-74		D	непогано
60-66	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Політика курсу

1. Завдання на самостійну роботу студентів, як індивідуальні, так і загальні, мають бути здані у вказаний час: на відповідному семінарському занятті чи у зазначений термін в Гугл-класі. В разі несвоєчасного виконання завдання на автора (групу авторів) накладається штраф балів залежно від строку запізнення.
2. Під час дискусії та під час представлення групових робіт участь у ній обов'язкова для всіх членів групи. Необхідно вміти не лише виконати поставлене завдання, а й обґрунтувати його, пояснити особливості та висновки. Окрім того, участь у дискусії беруть як викладач, так і інші студенти академічної групи.
3. Самостійна домашня робота є обов'язковою для всіх студентів. Студенти виконують її в об'ємі, необхідному для набрання достатньої кількості балів.
4. Студентам рекомендується вести зошит з підготовки до занять, у який заносяться основні позиції лекційного заняття та представлено конспекти рекомендованих першоджерел з тем, питань, що виносяться на семінарські заняття. Представлений у зошиті матеріал має бути чітко структурований відповідно до питань, які розглядаються на семінарі.
5. Поведінка на заняттях регламентується загальними правилами поведіння в учбових закладах та соціальними нормами взаємодії (не дозволяється застосовувати нецензурну лексику, перебивати викладача та одногрупників, самостійно без дозволу пересуватися по аудиторії, розмовляти під час занять по мобільному телефону або спілкуватися в соцмережах).
6. Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри економіки та підприємництва, який безпосередньо проводить заняття, або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: dekanat@kibit.edu.ua